

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОУЧВАНЕТО И АНАЛИЗА

Това проучване е извършено като дейност по проект "Финансова грамотност за насърчаване на устойчивостта на МСП" по програма "Еразъм+", Партньорства за сътрудничество (ПОС), с референтен номер 2022-2-BG01-KA210-VET-000096576.

Основната цел на това проучване е да се направи анализ на потребностите от образователни материали, които ще бъдат разработени в по-късните етапи на проекта. Предвижда се да се идентифицират областите, в които има нужда, и да се подготви по-всеобхватно образователно съдържание в тези области. В обхвата на това проучване е и създаването на ресурс и отправна точка за други проучвания, които ще бъдат извършени извън проекта.

В рамките на това проучване отговорите на 315 души, участвали в проучването в България, Румъния и Турция, бяха анализирани и групирани в графики за по-добра визуализация. Освен демографските въпроси, в проучването са включени общо 18 въпроса в 6 основни рубрики.

Групите и въпросите във всяка група са следните:

Общо разбиране на икономиката

4. Доколко сте сигурни в разбирането си на основните икономически принципи?
5. До каква степен се чувствате запознати с икономическите концепции, свързани с вашия бизнес?
6. Доколко според вас икономическата грамотност е важна за повишаване на устойчивостта и растежа на МСП?

Финансова грамотност

7. Доколко ви е удобно да тълкувате финансови отчети (напр. баланси, отчети за доходите)?
8. До каква степен разбирате връзката между риска и възвръщаемостта при вземането на инвестиционни решения?

9. Доколко сте запознати с бюджетирането и финансовото планиране на вашия бизнес?

10. Доколко ви е удобно да съобщавате финансова информация на колеги, които не са от сферата на финансите?

11. Доколко ви е удобно да обсъждате финансови стратегии и цели с колеги или връстници?

Устойчиви бизнес практики

12. Доколко сте запознати с устойчивите бизнес модели и тяхното въздействие върху дългосрочната устойчивост на бизнеса?

13. До каква степен вземате предвид интегрирането на екологични, социални и управленски критерии в бизнес решенията си?

Икономически анализ за МСП

14. Доколко сте уверени в извършването на пазарни анализи и определянето на пазарните тенденции?

15. Доколко добре разбирате анализа на разходите и ползите и неговото приложение при вземането на бизнес решения?

16. Доколко се чувствате добре подготвени в управлението и намаляването на бизнес рисковете?

Правителствени политики и финансиране на предприемачеството

17. Доколко сте запознати с правителствените разпоредби, които оказват влияние върху МСП?

18. Доколко сте запознати с различните възможности за финансиране на МСП (заеми, безвъзмездни средства, дялово финансиране)?

19. До каква степен познавате различните инвестиционни възможности, които са на разположение на МСП за насърчаване на растежа?

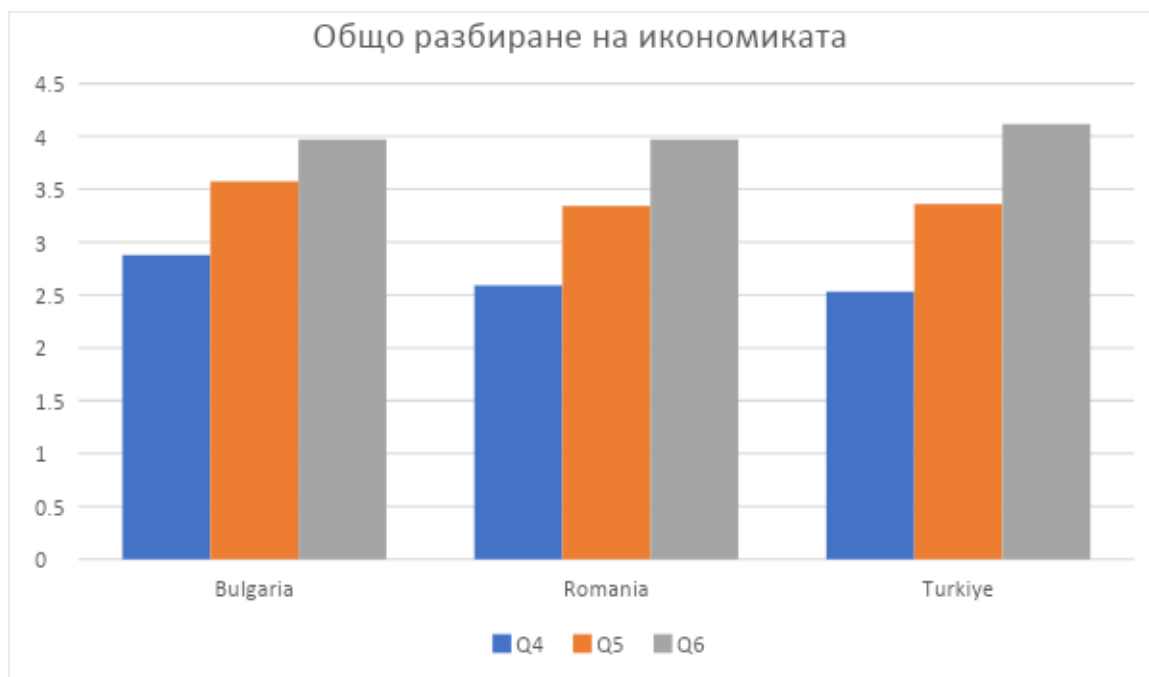
Предпочитания за учене

20. Как предпочитате да се запознаете с концепциите за икономическа грамотност?

21. Колко време седмично сте готови да инвестирате в подобряване на уменията си за икономическа грамотност?

С изключение на демографските въпроси и въпросите за предпочитанията за учене, на всички останали въпроси се отговаряше по 5-степенна скала на Ликерт. Отговорите варираха леко в зависимост от въпросите, като 1 представляваше най-отрицателният отговор, а 5 - най-положителният отговор. Нивото на положителност на отговорите се увеличава от 1 до 5.

Въпросите от 6-те основни групи, посочени по-горе, бяха визуализирани графично, за да се улесни анализът. Графиките на групите въпроси и коментарите на резултатите са дадени по-долу.

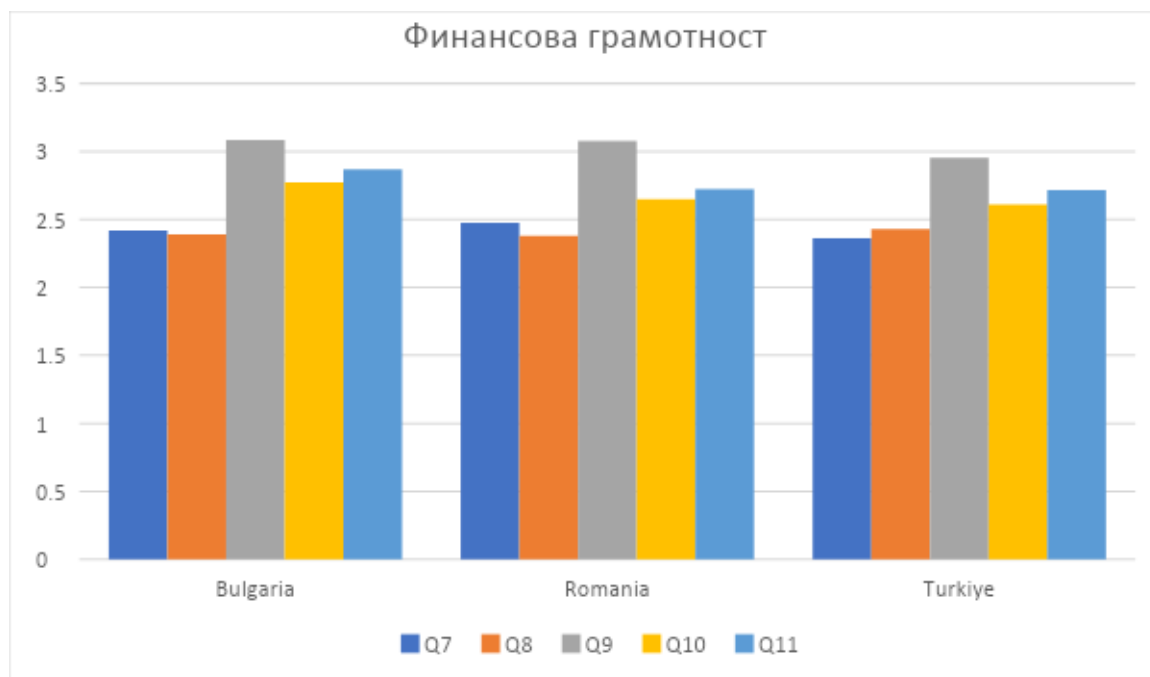

За да се оценят общите познания и възприятия на респондентите за икономиката, бяха зададени 3 въпроса. Общата тенденция в отговорите е сходна за България, Румъния и Турция.

Средната стойност на отговорите на четвъртия въпрос е 2,88 за България, 2,59 за Румъния и 2,53 за Турция.

За въпрос 5 средните стойности са: България - 3,57, Румъния - 3,34, Турция - 3,36.

На въпрос 6 средните стойности на отговорите са: България - 3,97, Румъния - 3,95, Турция - 4,11.

За да се определи нивото на познания на участниците по финансови въпроси, бяха зададени 5 въпроса.

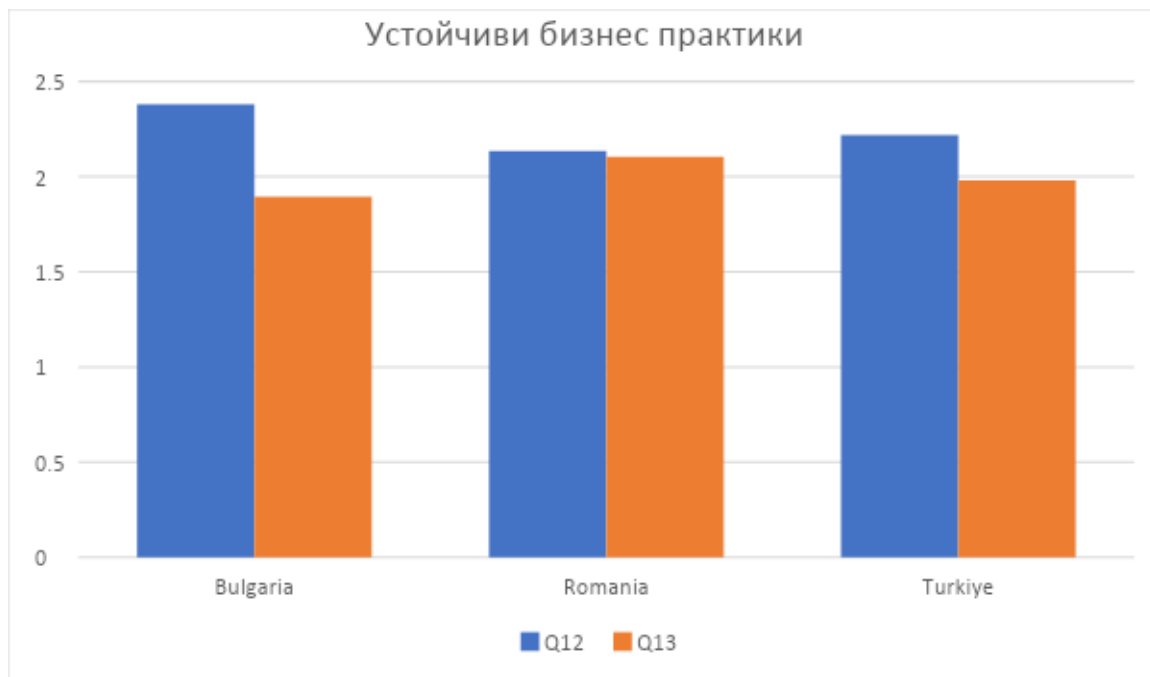
Средната стойност на отговорите на седмия въпрос е 2,42 в България, 2,48 в Румъния и 2,36 в Турция.

На осмия въпрос средните стойности на отговорите са: България - 2,39, Румъния - 2,38, Турция - 2,43.

На въпрос 9 средните стойности на отговорите са: България - 3,09, Румъния - 3,08, Турция - 2,95.

Средните стойности на отговорите на въпрос 10 са: България - 2,77, Румъния - 2,65, Турция - 2,61.

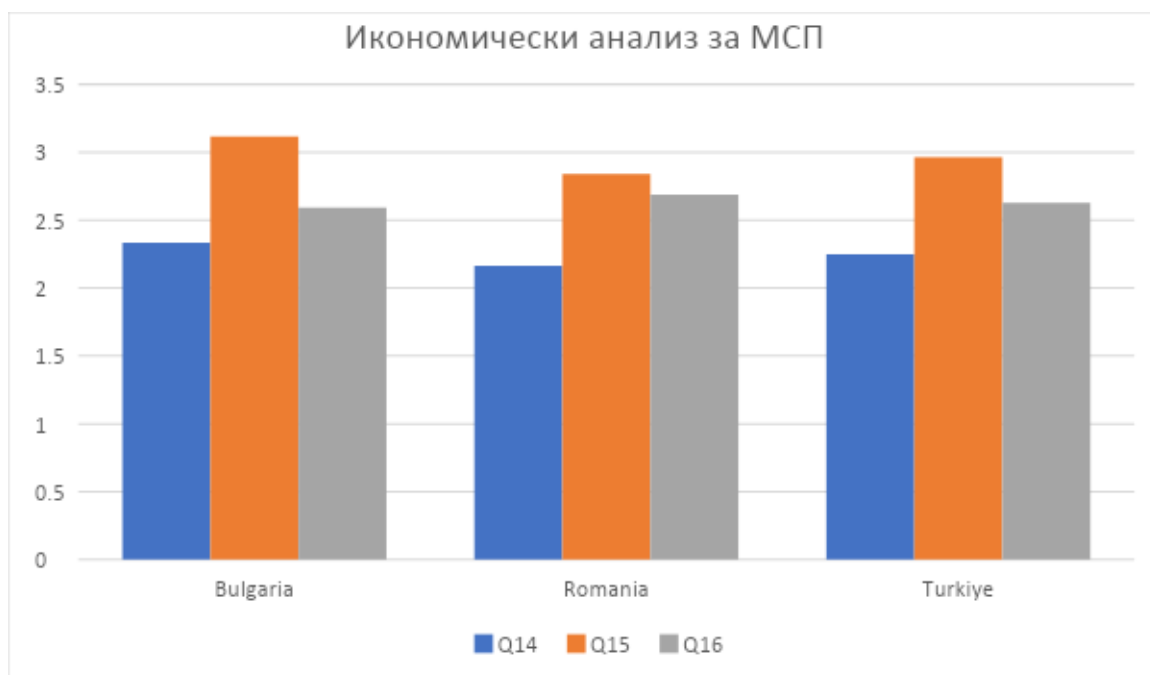
На въпрос 11 средните стойности на отговорите са: България - 2,87, Румъния - 2,72, Турция - 2,71.

За да се измери нивото на познания на участниците за устойчивите бизнес практики, бяха зададени 2 въпроса.

Средната стойност на отговорите на 12-ия въпрос е 2,38 в България, 2,13 в Румъния и 2,22 в Турция.

Средната стойност на отговорите на 13-ия въпрос е: България - 1,90, Румъния - 2,10, Турция - 1,98.

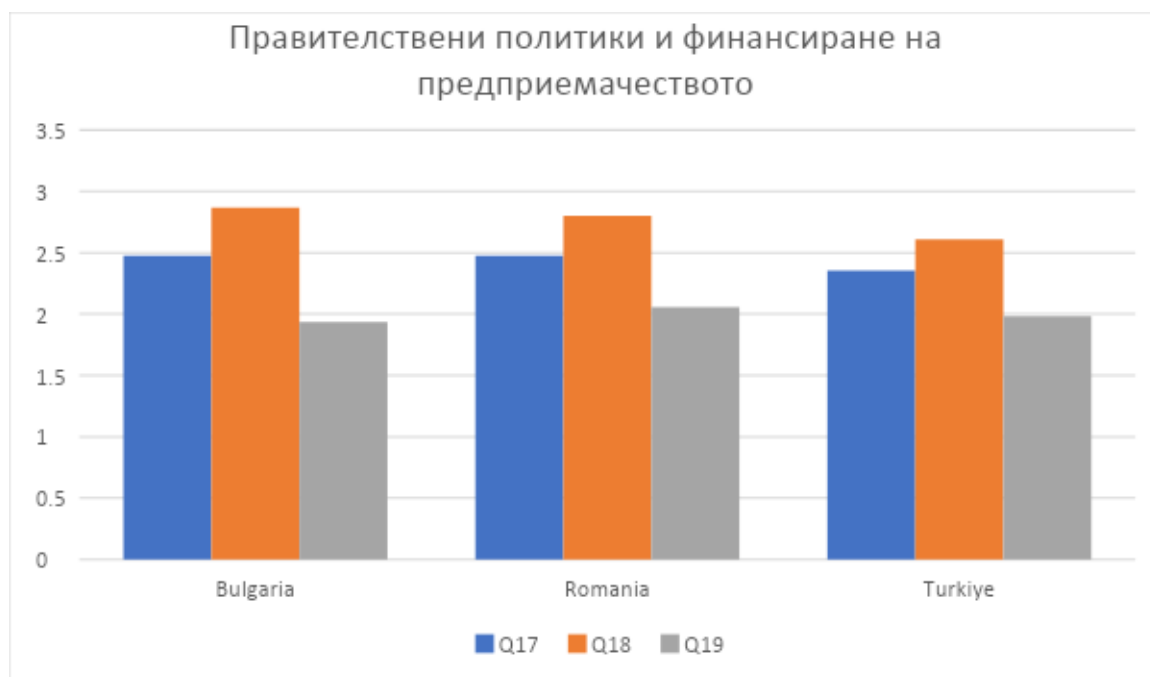

За да се измери нивото на познания по икономически и финансови въпроси, специфични за МСП, бяха зададени 3 въпроса.

Средната стойност на отговорите на 14-ия въпрос е 2,33 в България, 2,16 в Румъния и 2,25 в Турция.

За 15-ия въпрос средните стойности на отговорите са: България - 3,11, Румъния - 2,84, Турция - 2,96.

На въпрос 16 средните стойности на отговорите са: България - 2,59, Румъния - 2,69, Турция - 2,63.

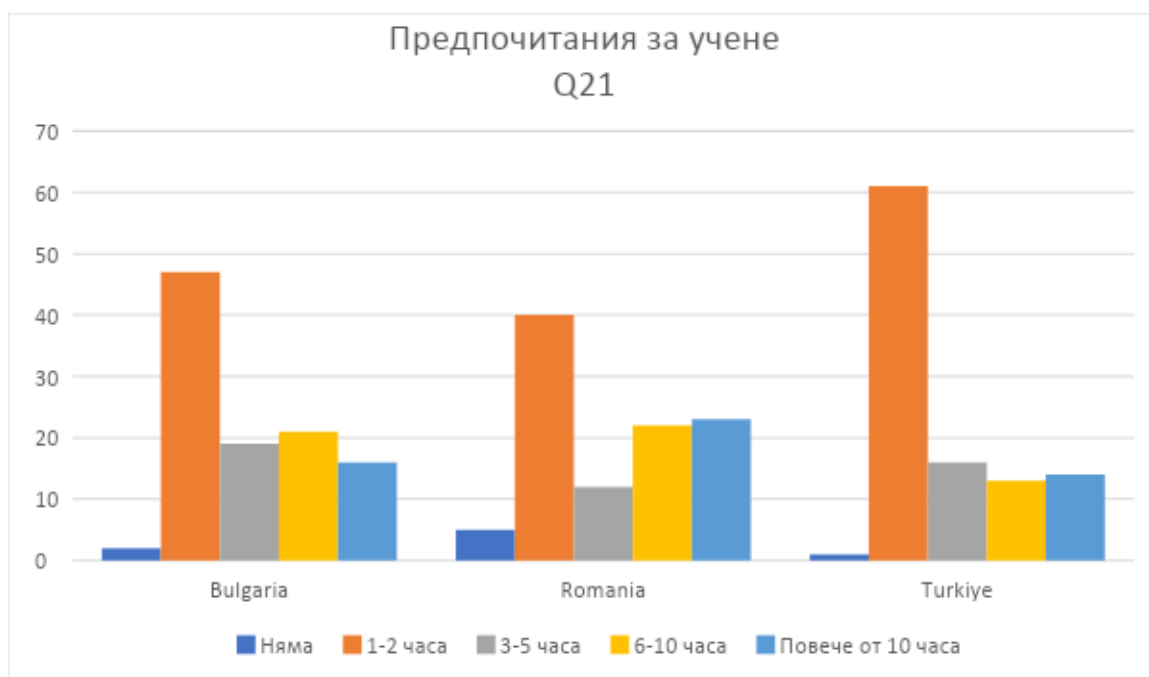
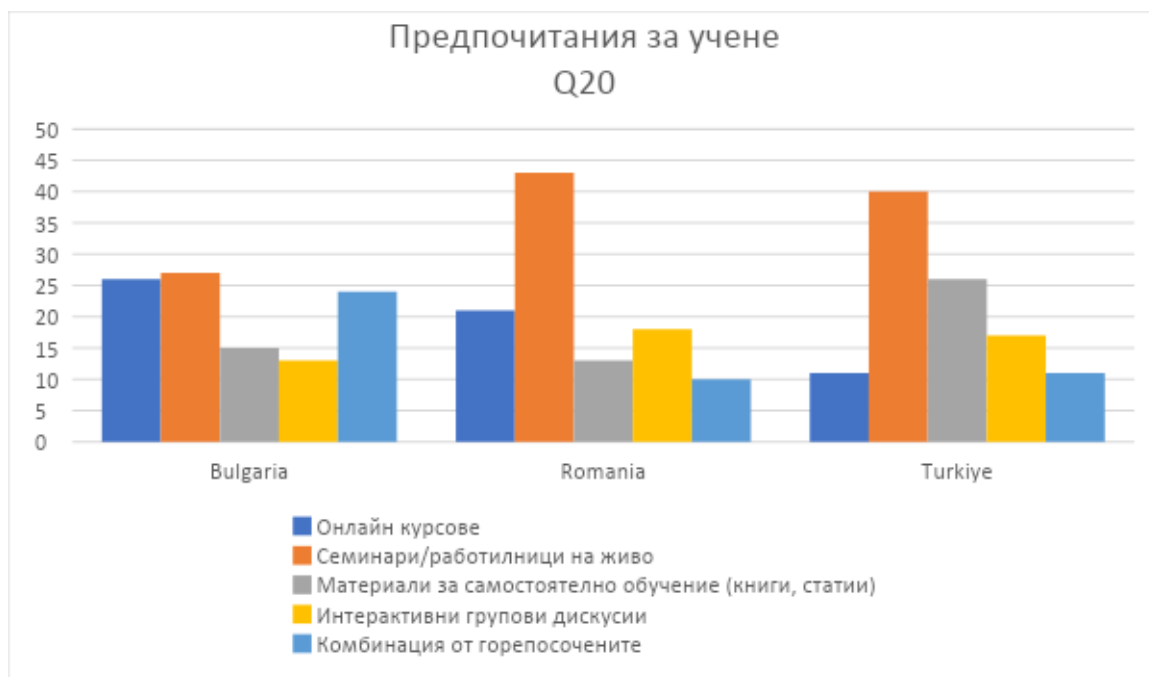

За да се измери нивото на познания на участниците относно финансовите отношения на МСП с правителството и държавната подкрепа, бяха зададени 3 въпроса.

Средната стойност на отговорите на 17-ия въпрос е 2,48 в България, 2,47 в Румъния и 2,35 в Турция.

Средната стойност на отговорите на 18-ия въпрос е: България - 2,87, Румъния - 2,8, Турция - 2,61.

За въпрос 19 средните стойности са: България - 1,93, Румъния - 2,06, Турция - 1,98.

В шестата обща рубрика целта беше да се получи информация за предпочитанията на участниците за учене. В този контекст бяха зададени 2 въпроса и бяха използвани 2 графики за визуализация.

В 20-ия въпрос на участниците бяха представени 5 възможности, а именно:

Онлайн курсове

Семинари/работилници на живо

Материали за самостоятелно обучение (книги, статии)

Интерактивни групови дискусии

Комбинация от горепосочените'dig.

Онлайн курсове 26 от България, 21 от Румъния и 11 от Турция;

Семинари/работилници на живо 27 от България, 43 от Румъния, 40 от Турция;

Самостоятелни учебни материали (книги, статии) 15 от България, 13 от Румъния, 26 от Турция;

Интерактивни групови дискусии 13 от България, 18 от Румъния, 17 от Турция;

Комбинация от горните варианти избраха 24 от България, 10 от Румъния и 11 от Турция.

Във въпрос 21 на респондентите бяха дадени 5 възможности, които са:

Няма

1-2 часа

3-5 часа

6-10 часа

Повече от 10 часа

Няма вариант 2 от България, 5 от Румъния и 1 от Турция;

1-2 часа 47 от България, 40 от Румъния и 61 от Турция;

3-5 часа 19 от България, 15 от Румъния и 16 от Турция;

6-10 часа 21 от България, 22 от Румъния и 13 от Турция;

Повече от 10 часа бяха избрани от 16 от България, 23 от Румъния и 14 от Турция.

Общата оценка на резултатите от проучването показва, че България, Румъния и Турция са отговорили на въпросите със сходни или близки стойности.

Респондентите са умерено уверени в разбирането си на основните принципи на икономиката. Те смятат, че са умерено компетентни в разбирането на икономическите концепции, свързани с техния бизнес. Те смятат, че икономическата грамотност е от голямо значение за осигуряване на устойчивост и растеж на МСП.

Що се отнася до финансовата грамотност, те заявяват, че имат средно и ниско ниво на компетентност при тълкуване на финансови документи. Те заявяват, че имат средно ниско ниво на познания за разбиране на връзката между риска и възвръщаемостта при вземането на инвестиционни решения. Те смятат, че са средно компетентни в областта на бюджетирането и финансовото планиране на работното си място. Те смятат, че притежават умерена компетентност при обсъждането на финансови въпроси с колеги, които не са от сферата на финансите, и при обсъждането на финансови стратегии и цели с колеги.

Те имат средно и ниско ниво на разбиране на устойчивите бизнес модели и тяхното дългосрочно въздействие върху бизнеса им и ниско ниво на осведоменост за въздействието на екологичните, социалните и управленските критерии върху бизнес решенията.

Смятат, че имат средно и ниско ниво на познания за анализ на пазара и следене на тенденциите. Те имат средно ниво на компетентност при извършването на анализ на разходите и ползите и прилагането му при вземането на бизнес решения, както и средно ниво на компетентност при управлението на бизнес рисковете и предприемането на мерки срещу тях.

Те смятат, че имат умерено ниво на компетентност по отношение на знанията за въздействието на правителствените разпоредби върху МСП. Те заявяват, че имат средно високо ниво на компетентност по отношение на знанията за заемите, безвъзмездните средства и другите финансови инструменти, които са на разположение на МСП. Те имат ниско ниво на познания за специфичните инструменти, които могат да се използват от предприятията, за да се осигури техният растеж.

Що се отнася до предпочитанията за обучение, те най-много предпочитат да се организират семинари и работни срещи лице в лице, които да са ограничени до 1-2 часа

седмично. На второ място по предпочитание са самообучението и 6-10 часа обучение седмично.

ДОКУМЕНТ ЗА ОБРАЗЕЦ НА ПРОУЧВАНЕ

ПРОУЧВАНЕ ЗА ФИНАНСОВА ГРАМОТНОСТ

Настоящото проучване се провежда в рамките на проект "Финансова грамотност за насърчаване на устойчивостта на МСП" с референтен номер 2022-2-BG01-КА210-VET-000096576, изпълняван в рамките на програма "Еразъм+", "Малки партньорства в професионалното и образователното обучение". Вашите отговори ще бъдат използвани за подобряване на качеството на учебните материали, които ще бъдат изготвени в рамките на проекта. Не сте длъжни да споделяте личните си данни като име и фамилия. Въпреки това трябва да отговорите на всички останали въпроси, за да може формулярът да бъде оценен. Въпросите и отговорите са подготвени с помощта на 5-степенна скала на Ликерт. Не отговаряйте на един и същ въпрос повече от веднъж. Молим ви да изберете най-близката до вас опция. Личните данни, събрани в рамките на това проучване, никога няма да бъдат предоставяни на трети страни (с изключение на официалните институции и Националната агенция, ако бъдат поискани). Данните обаче ще бъдат обобщени, анализирани и публикувани като окончателен доклад.

Информацията и данните, събрани чрез това проучване, са предмет на Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (текст от значение за ЕИП).

За повече информация се свържете с: bg.analysis.innovation@gmail.com

Раздел 1: Демографска информация

1. Каква е вашата длъжност в МСП?

☐ Собственик/основател ☐ Мениджър ☐ Служител ☐ Съветник/консултант ☐ Обучител

2. Колко години опит имате на настоящата си длъжност?

☐ По-малко от 1 година ☐ 1-3 години ☐ 3-5 години ☐ 5-10 години ☐ Повече от 10 години

3. Какъв е индустриалният сектор на вашето МСП?

- ☐ Финанси ☐ Сметка ☐ Продажби ☐ Технология ☐ Търговия на дребно
☐ Производство ☐ Услуги ☐ Друго (моля, посочете):

Раздел 2: Общо разбиране на икономиката

4. Доколко сте сигурни в разбирането си на основните икономически принципи?

- ☐ Изобщо не съм уверен ☐ Леко уверен ☐ Умерено уверен
☐ Много уверен ☐ Изключително уверен

5. До каква степен се чувствате запознати с икономическите концепции, свързани с вашия бизнес?

- ☐ Съвсем непознат ☐ Донякъде познати ☐ Умерено запознат
☐ Много познат ☐ Изключително добре познат

6. Доколко според вас икономическата грамотност е важна за повишаване на устойчивостта и растежа на МСП?

- ☐ Не е важно ☐ Малко важно ☐ Умерено важно
☐ Много важно ☐ Изключително важно

Раздел 3: Финансова грамотност

7. Доколко ви е удобно да тълкувате финансови отчети (напр. баланси, отчети за доходите)?

- ☐ Не е удобно изобщо ☐ Малко удобно ☐ Умерено удобно
☐ Много удобно ☐ Изключително удобно

8. До каква степен разбирате връзката между риска и възвръщаемостта при вземането на инвестиционни решения?

- ☐ Без разбиране ☐ Ограничено разбиране ☐ Умерено разбиране
☐ Добро разбиране ☐ Отлично разбиране

9. Доколко сте запознати с бюджетирането и финансовото планиране на вашия бизнес?

☐ Изобщо не е добре запознат ☐ Леко добре запознат ☐ Умерено добре запознати

☐ Много добре запознат ☐ Изключително добре запознат

10. Доколко ви е удобно да съобщавате финансова информация на колеги, които не са от сферата на финансите?

☐ Въобще не съм добре подготвен ☐ Леко добре подготвени ☐ Умерено добре подготвени

☐ Много добре подготвени ☐ Изключително добре подготвени

11. Доколко ви е удобно да обсъждате финансови стратегии и цели с колеги или връстници?

☐ Въобще не съм добре подготвен ☐ Леко добре подготвени ☐ Умерено добре подготвени

☐ Много добре подготвени ☐ Изключително добре подготвени

Раздел 4: Устойчиви бизнес практики

12. Доколко сте запознати с устойчивите бизнес модели и тяхното въздействие върху дългосрочната устойчивост на бизнеса?

☐ Не е познат изобщо ☐ Леко познат ☐ Умерено запознат

☐ Много познат ☐ Изключително добре познат

13. До каква степен вземате предвид интегрирането на екологични, социални и управленски критерии в бизнес решенията си?

☐ Не разглеждам изобщо ☐ Леко обмисляне ☐ Умерено обмисляне

☐ Много обмислям ☐ Напълно обмислям

Раздел 5: Икономически анализ за МСП

14. Доколко сте уверени в извършването на пазарни анализи и определянето на пазарните тенденции?

- ☐ Изобщо не съм уверен ☐ Леко уверен ☐ Умерено уверен
☐ Много уверен ☐ Изключително уверен

15. Доколко добре разбирате анализа на разходите и ползите и неговото приложение при вземането на бизнес решения?

- ☐ Без разбиране ☐ Ограничено разбиране ☐ Умерено разбиране
☐ Добро разбиране ☐ Отлично разбиране

16. Доколко се чувствате добре подготвени в управлението и намаляването на бизнес рисковете?

- ☐ Въобще не съм добре подготвен ☐ Леко добре подготвени ☐ Умерено добре подготвени
☐ Много добре подготвени ☐ Изключително добре подготвени

Раздел 5: Правителствени политики и финансиране на предприемачеството

17. Доколко сте запознати с правителствените разпоредби, които оказват влияние върху МСП?

- ☐ Не познавам изобщо ☐ Слабо информирани ☐ Умерено запознати
☐ Много добре осведомен ☐ Изключително добре осведомен

18. Доколко сте запознати с различните възможности за финансиране на МСП (заеми, безвъзмездни средства, дялово финансиране)?

- ☐ Не съм запознат изобщо ☐ Малко познати ☐ Умерено познати
☐ Много запознат ☐ Изключително добре запознат

19. До каква степен познавате различните инвестиционни възможности, които са на разположение на МСП за насърчаване на растежа?

- ☐ Не съм запознат изобщо ☐ Малко познати ☐ Умерено познати
☐ Много запознат ☐ Изключително добре запознат

Раздел 6: Предпочитания за учене

20. Как предпочитате да се запознаете с концепциите за икономическа грамотност?

☐ Онлайн курсове ☐ Семинари/работилници при личен контакт ☐

Материали за самостоятелно обучение (книги, статии)

☐ Интерактивни групови дискусии ☐ Комбинация от горепосочените

21. Колко време седмично сте готови да инвестирате в подобряване на уменията си за икономическа грамотност?

☐ Няма ☐ 1-2 часа ☐ 3-5 часа ☐ 6-10 часа ☐ Повече от 10 часа

Този проект е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по програма Еразъм+. Тази публикация отразява само възгледите на автора и Комисията не носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.